

PEST, 1858.

12. szám. I. Félév.

MARTIUS 25.

Igaz jó mondatok.

II.

A ki mint vet, úgy arat.

A föld, melyen zarándokoskodunk, mindnyájunkra nézve a fáradalmas munka nyílt tere, hol homlok izzasztó küzdelmek közt keresi, készíti és eszi mindennapi kenyerét az ember, az eredeti bűn miatt rá hozott kihirdetett isteni ítélet következtében. ¹⁾ És így munka levén mindenkinek e földön rendeltetése, ²⁾ gyáva az, ki kislelküleg visszariad attól és tétlenségben tresped, nem ügyelve arra, hogy a henye élet által nemcsak a test fokonkint bágyad, és ellankad, de a lélek is szened, és esakhamar elveszti minden éberségét, mely annak éltetője. Azért igen helyesen mondja Seneca pogány böles, hogy: „a munka a lélek és test egyik tápja és elevenítője, nem is retteg az okos ember a helyes és mértékletes munkától.“ ³⁾ Már maga a végetlen böles Teremtő a teremtett első párembert a paradicsomi kertbe helyezvén, azt tette kötelességökké, hogy azt miveljék, ⁴⁾ és munkájok után ennének a föld gyümölcséből. ⁵⁾ Jób patriarka is nyíltan állítja, hogy „munkára születik az ember.“ ⁶⁾ — Nem is lehet a munkát, habár fáradtságos is az, — minő a földmivelés is —

gyülni vagy épen kárhoztatni, miután maga a kegyes jó Isten tette azt kötelességévé az embernek, ¹⁾ annyi-val inkább: mivel a munkálkodó ember „maga javáért fárad, és szája is kényszeríti őt a munkára.“ ²⁾ Szent Pál apostol pedig azt állítja, hogy a ki nem akar dolgozni, nemcsak azt érdemli meg, hogy éhezze, de még arra is érdemtelen, hogy egyék. ³⁾ Azért böles Salamon magasztalva dieséri azon nagylelkű, s jeles erényű házi-asszonyt, ki fonással és szövással munkálódván, idejét henylve nem vesztegeti; ki szántóföldről és szőlőtetésről gondoskodik és hasznos kereskedést üz; ki szorgalmasan ügyel mindenre, a mi házában előadja magát, és hivalkodva nem eszi kenyerét; és azt mondja róla, hogy az ilyen szorgalmas házi asszony sem maga a nyomasztó szükségétől nem fél, sem házanépét attól nem félti. Azért áldják őt fölnött fiai, férje is dieséri, mint jó erkölcsű, és gazdagságot gyűjtő asszonyt, de tettei is magasztalják őt. ⁴⁾ Különösen ajánlja pedig az Istenlelke a földmivelést, mint az emberek részére a Teremtőtől különösen kijelelt s rendelt munkát; ⁵⁾ kétségkívül azért, mert a földből veszszük legnagyobb részben testünk táplálékát, és a ruházásra a megkívántató anyagok előállítását.

De valamint minden munka sikerére mulhatlamul megkívántatik, hogy kellően vitessék az végbe: úgy a földmivelésre is ez kívántatik meg; máskép az aratás kielégítő, a fáradtságos munka jutalmazó nem lesz. Ne-

¹⁾ Móz. 1. k. 3, 18. — ²⁾ Jób 5, 7. — ³⁾ Seneca Epist. 31. — ⁴⁾ Móz. 1. k. 2, 15. — ⁵⁾ Móz. 1. k. 3, 18. — ⁶⁾ Jób 5, 7.

¹⁾ Sirák 7, 16. — ²⁾ Példabesz. 16, 26. — ³⁾ Thes. 2. 1. 3, 10. — ⁴⁾ Példabesz. 31, 13. stb. — ⁵⁾ Sirák. 7, 16.

vezetesen megkivántatik: hogy a föld jól elkészített, és tiszta legyen; hogy a szántás alkalmas időben s jól vitessék végbe; hogy tiszta és elegendő jó mag vetessék a földbe, nehogy úgy járjon a gazda, mint az evangéliumi szántóvető ember, ki mivel oly földbe vetette a buzamagot, mely kösziklás, sovány és tövissel eltele vala, az aratás után igen szűken gyűjtött magtárába,¹⁾ és keserűen érezte azon igazság valóságát, hogy „a ki mint vet, úgy arat“ — Ha pedig az anyagi jólétre nézve mellőzhetlenül megkivántatik a helyes, szorgalmas, jó munkálódás: nem inkább igényli-e ezt a szellemi jólét s boldogság megszerzése? pedig annál nagyobb mértékben, mivel az anyagi jólét csak ideiglenes, a szellemi pedig örökös. És habár ennek eszközése nagyobb elzántságot, s maga megtagadást igényel is, mint amazé, de kevesebb testi fáradságot, nem annyira a külső mint belső embert érdekelvén. — Igenis, a szellemi jólét különösen a belső embert érdekli, tehát annak eszközésére is a belső ember tehetéseit szükség fölhasználni, és azon tért szorgalommal, s kellőleg művelni, melyen a szellemi tehetségek fejlesztése hozhat ohajtott üdvös gyümölcsöket. — És erre vonatkozólag mondom én is azt: „a ki mint vet, úgy arat.“ — Elmélkedjünk e tárgy fölött kellő komolysággal.

A lélek levén az ember legnemesebb része, az Isten képét és hasonlatosságát, — mely a halhatatlanságban rejlik, — hordozván magán, a lélek egyszersmind az is, mely midőn a testet eleveníti, és az anyagi jólét eszközésére alkalmassá teszi, a szellemi jólét után is vágyva vágy; miután az anyagi őt kielégíteni nem képes. „Az Isten képe teremtett lélek, ugymond sz. Bernárd atya, ámbár mindennel foglalkozik a nagy természetben, de igaz megelégedését semmiben sem találja, egyedül az Istenben; mert minden egyéb kisebb levén az Istennél, őt ki nem elégítheti.“²⁾ — Hogy pedig az ohajtott szellemi jólétre, — mely az Isteni egyesülés, — eljusson: mulhatlanul szükséges azon eszközöket kellőleg használni, melyek az ohajtott célhoz eljutást legjobban biztosítják. — Ilyenek: az értelem derűtsége, az akarat jóra való készsége, a szív jósága. — Igen, az értelem derűtsége, mely az igaznak, jónak, üdvösnek belátására tért nyit, ha az a balvélemények, álböleselkedések és ezek szülte megátalkodottság által leigázva, és elhomályosítva ninesen. — Innen kötelessége az észszel megajándékozott embernek az értelmet az ártalmas mótelyektől megóvni, vagy ha azok már meglepték, mielőbb tőlök megszabadulni; a mi úgy eszközölhető, ha a családhozó értelmet a családhatatlan hit szolgálatára kényszeríti, és az isteni kijelentésnek hódolván, azoktól, mik ezzel ellenkeznek, az értelmet elvonni iparkodik; máskép úgy jár, mint azon szántóvető ember, ki tisztátalan földbe vetvén a buzamagot, kivánt mennyiségű gyümölcsöt nem aratott, mert a tövisek elnyomták azt. — De megkivántatik még e mellett az akarat jóra való készsége is. —

Az akarat a lélek tulajdonainak azon egyike, mely határozó erővel bír a tettek minőségére, és oly eszköze a szellemi jólétnek, melytől függ ennek sikere, vagy

sikertelensége. — Foszszuk meg az embert az akarattól: az oktan állatok sorsára alacsonyítjuk le őt; akarattal dicsőítvén pedig, az angyalok méltóságára magasztaljuk. És ámbár sz. Pál apostol mondásaként „Az Isten az, ki bennünk cselekszi az akaratot.“³⁾ de azért ugyanazon apostol állítja szerint mindenkinek „hatalma vagy maga akarattján;“⁴⁾ mert „szabadon választhat a jó és gonosz közt, a mint neki tetszik.“⁵⁾ — Valaki azért a szellemi jóra eljutni ohajt, annak szilárd akaratának kell lenni azon ösvényen előbbre haladni, mely a szent írásban „szent utnak“ neveztetik;⁶⁾ ez pedig a keresztény erkölcsiség és vallásosság ösvénye, melyről „sem jobbra, sem balra eltérni nem szabad.“⁷⁾ — Innen következik, hogy az akarat jóra való készsége és szilárdsága az, mely a szellemi jólétre biztos hatást gyakorolván, bőséges gyümölcsre számíthat a jóakaratu ember; ellenben úgy jár, mint azon evangéliumi ember, ki mivel sovány, miveletlen, rosz földbe vetette a buzamagot, szándoka sem volt bő aratást nyerni, tudhatván előre, hogy a ki mint vet, úgy szokott aratni.

De miután a szív az, mely mind az értelemtől fölfogott-, mind az akarattól elhatározottakat életbe léptetni képes, a szellemi jólétre is fő hatása vagy az szív jóságának. Kicsiny ugyan az a szív az emberi testben, de nagyok vágyai; és noha az egy kánya éhsége kielégítésére sem elegendő, de azért azt kielégíteni az egész világ sem képes, mondja egy böles egyházatyja.⁸⁾ Krisztus Jézus is a szív jósága-, vagy roszaságából következeti a szellemi jólét sikerét, vagy sikertelenségét, midőn azt mondja: hogy „a szív jó kincséből jót, rosz kincséből pedig roszat hoz elő az ember;“⁹⁾ a szív levén a szellemiekre nézve azon szántóföld, mely ha jól miveletetik s jó maggal vettetik be, bőséges gyümölcsre számíthatni; ellenben ha miveletlenül hagyatják, és rosz mag hintetik belé, csak burjánt, és ártalmas növényeket mutat föl, melyek a gazdának nemcsak hasznót nem hoznak, de kárt is okoznak. S melyik hát a szív miveletésének legbiztosabb eszköze, s melyik azon jó mag, mely a mivelet szívben bőséges gyümölcsöt terem, pedig csalhatatlanul? A vallásosság, mely a hiten alapulván az erkölcsiség főtényezője; és az Isten ígéje, mely az isteni Mester mondásaként, ha tiszta jó szívbe vettetik és ott hiven megőriztetik, gyümölcsöt hoz békétírésben.¹⁰⁾

Vessünk tehát jó földbe jó magot, s tapasztalni fogjuk, hogy jó lesz az aratás is, igaz maradván mindenkor: hogy „a ki mint vet, úgy arat.“ —

Vezér le Gáspár.

Virágvasárnapon.

Jézus diadalmenete Jerusalemben.

Miért tolong ma úgy a nép
A szent falak között?
S mi jót jelent a ritka fény,
A melybe öltözött?

¹⁾ Philipp. 2. 13. — ²⁾ Korint. 1. 1. 7. 37. — ³⁾ Sirák. 31. 10—17.
⁴⁾ Isai. 35. 8. — ⁵⁾ Isai. 30. 21. — ⁶⁾ Hugo L. 3. de Anima. — ⁷⁾ Luk. 6. 45. — ⁸⁾ Luk. 8. 15.

¹⁾ Máté 13, 4—7. — ²⁾ Bernárd in Sermon. Dedicat.

Tekintetén a lelkesült
Öröm s a hálaköny
Egész tűzében ég, ragyog;
Talán királya jön?

Igen! királya — Jézus az,
Kit oly feszülve vár. —
Ő az, ki mindenütt kegyét
Árasztja, merre jár;

Kinek szavára újra élt
A büszködő halott,
S a szenvedőnek, hogyha hitt,
Mindig vigaszt adott.

Im! egy silány számaron ül,
Alázatos, szerény,
S az angyalarezu szendeség
Honor tekintetén.

„Ez az, kit ég és föld ural?
S köztünk ily fénytelen!
— Kiált a nép — oh Nazareth
Fiad dicső legyen!”

S e szókra pálma-ágakért
Rohant a nagy tömeg;
S királya merre tart, — az út
Zöld lombbal hintve meg.

Letépi drága öltönyét,
S a porba rakja le
Szőnyeg gyanánt, és a felett
Vonul közelb vele.

S örömhévében fölkiált:
„Hosanna! üdv neked!
Az Úr nevében a ki jösz,
Áldott legyen neved!” —

Az Istenember ajkain
Mély aggalom lebeg,
Tudván, hogy nem sokára őt
E nép feszíti meg; —

E nép, mely mindig ingatag,
S a jóra rest vala.
Ismerte, hogy csak szalmatűz
Magasztaló szava.

S ihletve szolt a gyász jövő
Kemény esapásiról;
A mikre majd a most kevély
Nép földig meghajól:

Midőn kaezagva hoz halált
Fejére ellene,
A kit boszulni küld az ég
Hatalmas Istene. —

A nép a szent falak között
Nyugodtan oszla szét,
S mindenfelé az érkezett
Jézus felől beszélt.

Csak erre-arra látni még
Néhány irástudót, —
Kik Jézus ellen hasztalan
Keresnek árulót.

* * *

Mi néked, égi nagy király!
Imádva hódolunk.
De megbocsáss! ajándokul
Szegény szívet hozunk;

A mely a bűnök s szenvedély
Hadával van tele,
S naponta ördög, test, világ
Csatára száll vele.

Oh adj erőt! hogy hű legyen
Írántad a kebel:
Hogy így halálos ellenünk
Pírulva hagyjon el.

Kisfaludy Zsigmond.

A bűn büntetlen nem marad.

(Történeti beszély. Vége.)

IV.

Ragyogó királyi udvarba lépünk; a trónon a koronák legszebb virága, Mária Theresia uralkodik, tele kellemmel és bölcseséggel, ki a harcban sok ellenséget leküzdött s a békében ezer áldást szórt hű alattvalóira; az összedőlt országokra a megelégedés örömvirágait hintette.

Mária Theresia nemcsak hatalmas királynő, de nyájas, leereszkedő kereszténynő is vala: nemcsak a főurak hódolatait, de a szegények és szenvedők panaszait is örömmel kihallgatá. Minden héten háromszor nyitá meg termeit a nyilvános kihallgatásokra, hol órákig anyai részvétellel elbeszélgetett szegényebb sorsu gyermekeivel.

Egy ily kihallgatás alkalmával a várakozó előcsarnokban a néptömeg közt egy gyönyörű nőalak tünt fel.

Dümorfné volt az, a bűnös özvegy, ki a hosszú mezejét elvált, megcsalva büntársnéjét, a vén cigányt, hirtelen megszökött egyenesen Bécsbe, s ott a roppant néptömeg közt elrejtve biztosságban vélte magát. De nem sokára megunt a magányt, s ujjazajos társaságokba s nagyvilági élvekbe merült, s határtalan nagyravágásával nem sokára azon szédítő magas vágy ébredt fel benne, hogy a császári udvarban is tündökölhessen. Sokáig töprenkedett: hogyan jusson be a magas fénykörbe? Ily tépelődései közben egy folyóirat akadt kezébe, melyben a fényes hadjáratok és napi események leírva valának; ezek közt ott állt Szentföldi neve is, ki, a mint írva volt, Pálffy nádort, az ősz vezért bámulatos hősiességével kiragadta a végveszélyből, de ő maga valószínűleg áldozatul esett.

Dümorfné agyában egy gondolat villant meg. Azt jól tudta, hogy Mária Theresia az elhullott katonatisz-

tek özvegyei- és árvaival mindig igen kegyesen bánik, és sokakat már udvari szolgálatra is alkalmazott. Hátha mint Szentföldi kapitány özvegye mutattatnám be magamat a királynénál, ki bizonynyal az ő hős vezérének szabadító angyalát nagy kitüntetéssel fogadandja?

Fölkészült tehát, mint egy előkelő hölgyhöz illik, és megkisérté a merényt, s bejelenteté magát a királynénál.

Mária Theresia, ki nemesak országok, de a bájok és kellemek királynője is volt, elesodálkozott, mikor e feltűnő szépségű hölgyet látta maga előtt, s kérdőleg nézett Pálffy nádorra, ki mellette állott.

Dümorfné mély alázattal járulván a trónhoz, térdre borulva nyujta át egy folyamodványt, melyben udvari szolgálatot kért.

Mária Theresia megpillantva az aláírást fölkiálta: Szentföldi Péterné, azon szerencsétlen pénztárnok neje, kinél kinstárom kirabolgatott, s ki becsületétől megfosztva, bánatjában háboruba ment s ott nagy hőssé lett; kiről ön, hű szolgám, oly nagyszerű dolgokat beszélt.

Pálffy nádor megragadá az ifju hölgy kezét: Legyen üdvöz, asszonyom! ön a legnemesb ferfit bírta széles Magyarországon; ki bár meghalt a harezmezőn, de dicsősége halhatatlan marad a történet lapjain; ki hazájának s királyának oly nagy szolgálatokat tett, melyeket csak Isten jutalmazhat meg.

— Szentföldi Péterné! — mondá a királyné meghatva, — önnek férje helyreállítá becsületét; megmentette az én birodalmam leghösebb sasát, Pálffy nádort, midőn a hős vezér kis csoportra olvadt seregével együtt körülvétték temérdek ellenségtől: mikor minden golyó, minden ágyu torka csak reá irányzá a halál csapásait; mikor ezerek meg ezerek tolaokdtek elő e vad újjongással: „A magyar vezért adjátok elő s mindnyájan kegyelmet kaptok, vagy másként egy szállig kardra hányunk.“ Mire a kis sereg bátorsága megtört és ingadozni kezd. Ekkor előlépett Szentföldi: „Cseréljünk ruhát, uram! s te mint kapitány könnyebben eltűnhetel szem elől:“ s hirtelen lekapva a tábornagy vállrojtos mentéjét és tollas fővegét, felült lovára s büszkén és harsány hangon kiálta fel: „Ime itt foglyotok vagyok, boesássátok szabadon sebesült vitézimet!“ Ő elhurezoltatott, s később fölismeretvén, családságaért a poroszok által agyonlövetett.

Dümorfné térdre borult, zsebkendőjébe rejtve arcát, s úgy zokogott, hogy a királyné szive is egészen elkeseredett s könyekre fakadva fölemelé őt a földről.

— Ne sirjon ön asszonyom! ily halál csak irigylésre méltó; a dicsőség az övé, a vesztesség a mienk kettőnké. Az én birodalmam egéről a legfényesb csillag hullott le benne; az ön boldogsága egéről is leszállt szerelme mosolygó csillaga, s én fényes koronám daczára sem bírom önt kárpótolni és teljesen megvigasztalni. De van-e ivadéka e nemes férfinak, ki nekem és önnek idővel oly kedves legyen, mint ő vala?

— Van két árvám, — mondá szivrepesztő sohajjal Dümorfné s elrejté arcát zsebkendőjébe, hogy ne lássák pirulását, ne olvassák ki szeméből a hazugságot.

— Ugy fiaira ruházzuk át a dicsőséget, melyet a hős atyának át nem adhatunk, — mondá méltósággal

Mária Theresia. Oklevél fog kiadatni számukra, s egy koronás ezimer zöldmezőben, egy védangyal kezében véres karddal; ehhez járuland királyi adományunk, Bihar megyében egy uradalom. Fogadja el, asszonyom, gyermekei nevében, s igyekezzék kibékülni sorsával. A dicsőség fénye világítsa meg özvegyesége gyászos éjjelét!

Dümorfné keze úgy reszketett, szive úgy dobogott, mintha a büntető Istenséget látná szeméi előtt, kezében haragvó villámokkal fenyegetve s reá mennydörögve: „Most ujra vétkeztél hetedik parancsom ellen, elorzád a derék család dicsőségét is.“

E perczen feltárult az ajtó s az udvarmester bejelenté Szentföldi Pétert, a kapitányt.

— Hah! hát a halottak is feltámadnak sirjaikból? — sikoltá tompán Dümorfné s összeroskadt a trón szármolyánál.

A fiatal kapitány megjelent; arca vidám, de halvány vala; homlokán egy sebhely, mint a hősiesség rendjele pompázott, s jobb karját egy piros selyemszalagon felkötve hordá. Nyugodtan és bátran lépett a trón felé, mint ki a királyi anya áldását elfogadni jö.

— Te élsz, kedves növendékem? — kiáltott föl élénk örömmel Pálffy nádor s reszketeg karjaival összevissza ölelé az ifjut.

— Igen élek! — mondá Szentföldi. Isten örködött felettem II. Fridrik porosz király személyében. Már a siralomházban valék, hogy másnap agyonlövettessem. A király midőn értesüle rólam, magához hívatott s e nagylelkü szavakkal elboesátott: Te nem halált, de életet érdemlesz; menj haza, fogadd el kiérdemlett jutalmadat s ne harezolj többé koronám ellen. . .“

— Nem is fogsz, — fogá fel a szót Mária Theresia, — mert inkább maradjon birodalmam a szép Szileziával megesonkítva, minthogy hű népeim nemes vétét tovább is ontatni engedjem. S most jöjjön ön, emelje föl az újult hölgyet, csókolja föl bágyadtságából, s élvezze a viszonzlás édes örömét. Miért néz ön oly különösen rám? hisz e hölgy az ön neje.

— Felség! — mondá mélyen meghajolva, — boesásson meg, ha ellene mondok. E hölgy itt nem az én nőm.

— Hütelen, hát megtagadsz? — kiáltott felugorva Dümorfné kétségbeejtő helyzetében, ki azon vakmerő eszmére fajult, hogy magát erőnek erejével Szentföldi nejének vallaná. — Hah! hát csakugyan való a hír, hogy te a harezmezőn babérok mellett rózsákat is szedtél, s feledve régi hű nődet, a külföld valamely szép hölgyével új frigyre léptél?

— Asszonyom! — mondá esodálkozással a kapitány, végig nézve a szép özvegyen, — úgy tetszik, hogy láttam önt valahol Marmarosban; de alig beszéltem kétszer éltében önnel.

— Ugy-e emlékszel, hogy valahol láttál, valahol beszélte velem? — szolt gunyosan Dümorfné. De arra nem emlékszel, hogy Isten oltára előtt örök hűséget esküdtél nekem. Oh jobb lett volna a harezban maradnod, minthogy ily gyalázatos hitszegéssel térj vissza.

— Kapitány! — mondá igen komolyan Mária Theresia, — ön mint hős a legmagasb kitüntetésre érdemes; de ha ön annyira elfeledkezett vallásáról, hogy

két élő nővel lépett házasságra, úgy ön az egyházi törvények értelmében a legszigorubb büntetést várhatja.

— Felséges asszonyom! — viszonzá katonás bátorsággal Szentföldi; én is ember vagyok, születésem-től e mai napig ezer meg ezer gyarlósággal bántottam meg a jó Istent; de hogy nőmhöz mindig a legszentebb hűséggel ragaszkodám, arra azon Istenre esküszöm, ki felettem a síralomházban is örködött.

— Ugy hát e nő valami aljas gonosztevő, — kiáltott felháborodva a királynő. Oh Isten! engedd kitudnom e zavarban a valót.

Isten a legnagyobb vészben és legnagyobb szükségben mindig legközelebb van; mi e perczben is beteljesült; mert a főudvarmester egy gyászos nőt és két gyermeket vezetett elő, ezen bejelentéssel: „Szentföldi Péterné.“

— Nagy ég! két Szentföldi Péterné, — riadt föl a királyné, felugorva trónjáról. Ki itt a valódi feleség?

— Ez itt! — kiáltá örömhangan a kapitány. Eleonórá, Luizám, Ernöm! jöjjetek karjaim közé.

— Férjem!

— Édes atyám! édes atyám! — sikolták a gyermekek örömujjongással elejbe szaladva. Feledve lón a pompás királyi terem, a magas trón, a nagy királynő; ők nem láttak senkit és semmit, egymást ölelték és esőkolták leírhatlan édes gyönyörrel.

Mária Therezia meghatottan állt meg a terem közepén. Jobbra tőle az erényes családi csoportozat úgy nézett ki, mint egy rózsá-lugos, melyre myrthusok és repkények fűződnek, míg csalitjában kis apró madarak, a gyermekek hallatják öröm-danájokat. Balra tőle a bűnös nő görnyedt halálsápadtan, összedult arcvo-násokkal, mint egy letiport furia, ki a kárhozatra vár.

E néma jelenet mindent megfejtett. Lehetett-e itt tovább kétkedni: hol itt a valódi, hol itt az álfeleség?

— Leélt zivataros életem vigasztaló angyala! — rebegé örömittasan Szentföldi, — csak képzeld, el akarták vitatni, hogy nem te vagy az én kedves hitestársam, hanem az ott, ama bársonyba burkolt hölgy.

Eleonóra kibontakozott férje karjaiból, s végig nézett vetélytársnéján s mély megvetéssel mondá: Dümorfné, hát nem elég, hogy elraboltad az ország kincseit, családom becsületét; azonfölül még elakarod rabolni férjemet, utolsó földi boldogságomat? De hála az egeknek! épen jókor érkezém, hogy leálarcozzalak s általadjalak a büntető törvényszéknek. Legkegyelmeseb királyné! méltóztassék átvenni ez irományt, ebből mindent meg fog érteni.

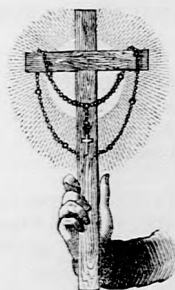
Mária Therezia a hosszumezei lelkész s a többi tanuk által megerősített Sibilla ezigánynő vallomásait hirtelen átfutván, elborult arca, s csaknem viharos haragban tört ki.

— Hah! rablónök merészelnék tolazkodni trónom számolyához s előttem hazudnak szemtelenül. Távozzál, te beestelen nő! orzásodért lakolni fogsz börtönben, rablánczokon.

— Irgalom! — rebegé térden esuszva Dümorfné.

— El szemeim elől, bűnös nő! — mondá haraggal elfordulva Mária Therezia, s nyájasan tekintve a Szentföldi-családra. — És ti ártatlanul szenvedett férj és nő! éljete boldogság- és dicsőségben a bihari urada-

lomban, s több ily vészes vipera ne háborítsa örömeiteket. Ti pedig apró kedves gyermekek! legyetek hasonló hősök atyátokhoz. Paulikovics Lajos.



Szózat a hét főbün ellen.

„Térjete meg pártos fiak!“ (Jeremiás 3, 22.)

Vőfél vagyok Hivogatni jöttem. Ne ütköztetek meg azon, hogy pántlikás bot, és bokrétás kalap helyett kereszttel, és olvasóval köszöntök be hozzátok. Ki a sz. kereszt utjára hívogat, annak kereszt és olvasó illik a kezébe. Koszoru sem ékesíti karjaimat. Azok részére tartá föl a koszorut a mennyei Völegény, kik bűnbánó szívvel járják meg a nagyhét gyászos napjaiban, hová most hívogatok, a sz. kereszt utját Rajta tehát! lépjetek reá. Göröngyös ut, tövises ut, melyen vezetni foglak; de vissza ne ijedjete. Minden seben, mit a tövisek rajtatok ejteni fognak, egy-egy örökösen viruló rózsabimbó fakad; és e rózsabimbókból fonják az égi szűzek ama koszorut, mely most karjaimról hiányzik, s melyet a mennyei Völegény azok részére tartott fel, kik ez utat többszörösen megfutják. Üdvözítőnk is megjárta, s ő volt első, ki megjárta ez utat. Midőn rajta haladott ezt mondá: „A ki nem követ engem, nem méltó hozzám.“

Előre hát! kövessük őt a sz. kereszt utján: imádkozva, bűjtölve, jót eselekedve, és ha kell, türvé is, szenvedve is, hogy méltók legyünk hozzá. E méltóság nagyszerű méltóság. Megtörpülnek előtte a föld leghatalmasabbjai is. Előre hát! . . .

Ne nézzetek szemeimbe. Nem akarom, hogy lássátok azon könyeket, melyekkel sokak szívtelensége tölté meg azokat, . . . azok szívtelensége, kik, mintha a földhöz nőttek volna, még most is a pántlikás, a virágos vőfélekre várakozóknak. Pedig azok ideje a farsanggal egyetemben már rég lejárt!

Jól van! . . . Magam megyek tehát. Magam megyek a sz. kereszt utján fel a Golgotha-tetőre, és ott a tetőn reátok várakozó mennyei Völegénynek majd elmondom busan, keservesen:

Édes Völegényem!
A te lakomádra
Nem nagyon sietnek
A hívottak már ma.

Máshová szegődtek,
Más völegényt várnak. . .
Nincs előttök bece
A te keresztfádnak.

Pedig: „Az én igám édes, az én terhem könnyű.“

Nem halljátok? Jézus, a mennyei Völegény mondja, hogy az ő igája édes, az ő terhe könnyű. Mit félték hát tőle? Vagy tán az ut göröngyei riaszt: nak vissza? Vegyétek kezeitekbe ti is az erősítő, a bátorító: a keresztet, az olvasót; és akkor ne féljete. Kik e szent jellel léptek a mennyei Völegényhez vezető utra, ha gyengék voltak is, megerősödtek; ha félnékek voltak is, megbátorítottak. Nagy erő rejlik ugyanis ebben az egyszerű kereszben.

Ujra mondom: vőfél vagyok, hívogatni jöttem, s mint a jelen gyászos napokhoz legillőbb, kereszttel a kereszthez. Meghiszem én, hogy edesebb szavakkal tudnak hívogatni azok

a pántlikás, azok a rózsás vőfélek; s egy időre mulatságosabbnak látszik, hová ők hívogatnak, a menyegző; de itt, — és ezt jól vegyétek fontolóra:

Ma hangzik a dinom, danom;
Holnap már a hej de bánom! —

Ott meg:

Rózsát terem
A Golgotha fája,
Melyből készül
Üdvöd koronája. —

Én hát megyek. Ha követőre nem találok is, megyek fel, fel a magasba, a Golgothára; azért is, hogy ölelhessem a kereszt-fát, és azért is, hogy a magasból széttekinthessek a világ fiait között. És ha látom, hogy ők bójtben is farsangolnak, erőt kérek ajakimnak az én Jézusomtól, és közibök dörgöm a magasból: „Térjete meg pártos fiak!” Hátha megdöbbennek a magasból alájött szózatától, és magokba szállnak!?

E gyász napokban is hét helyen látom lengeni a párttűt zászlót! mind a hét helyen legió számra táboroznak körötte. Itt meg, a Golgothán csak egy helyen tűnik fel a szent kereszt, ő mégis mily kevesen gyülekeztek alá! — Mindegy... Ha hasztalanul fáradozok is, rendre járom a hét fő tábor. Legalább kis időre megzavarom az ott táborozók bűnös örömet. És ha közel dobálnak is meg... mindegy... még akkor is elkialtom köztök: „Térjete meg pártos fiak!” — És ha meg nem hallgatnak, akkor, mint Pilátus egykor a zsidók felett, elmondom felettök én is: „Ti lássátok!”

Be különös nép vette körül ezt az első tábor! Mind, mind pávalábon járnak, mind a csillagok közé akarják feltölteni büszke fejüket, hogy a csillagok alatt állókat hitvány féreg gyanánt taposbassák össze pávalábaikkal; igen, mert ez a kevélyek tábora! Hogy büszkélkednek! hogy begyeskednek!... Pedig ha amoda, a temető sir hantjai alá tekintenének, láthatnák, hogy a sir férgel előtt az ő testöknek szintugy nincsen semmi beese, mint nincs a rongyokba takart koldusénak. És ha a sirhantok közül a Golgotha fájára, a szent keresztre vetnék szemüket, láthatnának egy tövisekkel megkoronázott szent főt, melyre — bárha feltűzetett is már egyszer a kevélyekért a megaláztatás töviskoronája — nem rettegnek újra, és újra feltűzni a kevélységnek még szurósabb töviséből font fájdalom koronáját. Itt állok hát kevély táborotok ajtaja előtt; és pedig azért állok itt, hogy örök időkre felmaradandó betűkkel írjam reá, a „térjete meg pártos fiak” égi szózatot. Itt állok, hogy, ha még nem hallottátok volna, elmondjam a szent keresztien függő Jézusnak eme figyelmeztető szavait: „A ki magát felmagasztalja, megaláztatik.” Ha pedig még most sem hajtánátok az intó, a figyelmeztető szóra, akkor, akkor, ha majd elérkezik a számadás nagy napja... oh akkor majd, ti lássátok!

Föld gyermeke, miben kevélykedel?
Istentől jött, a mid van, mindened.
Nézd meg a port, egykor azzá leszesz,
Ha bár égig emelnéd is fejed! —

Megnyitom a másik tábor. Istenem mennyi kínos! mennyi drágaság! és mégis kik azt őrzik, kik azt strázsálják, a világerő nem nyujtanának belőle a szegénynek csak egy fillért sem. Oh pedig ki tudja, mennyi verítéket hullatott azért a sok kinosért sok szegény, sok nyomorult? Most meg ha jön az árva elrongyolottan, eléhezettén, Isten nevében csak egy falatkára valót is kérni, nincs csak egy is az ott táborozók közül, ki megszánná; nincs, ki szükségét enyhítené... abból a sok kinosból! abból a sok drágaságból! Oh mert a fősvények tábora ez! a fősvényeké, kik mintha megvakulnának a szegények látására, mintha megsiketülne az árva kiáltására. Ne mindig arra a gyötrelmetes arany-halmazra, hanem vala-

hára nézzetek már a Golgotha szent fájára is, és a fáról az ott függő Isten-embernek megnyitott oldalára. Látjátok-e, utolsó csepp vérét is kiontató vele a szeretet? kiontató, hogy ily szörnyüképen tegyen eleget érettek... fősvényekért. És ti a fukarság hegyes dárdájával újra átszegezték az ő oldalát, hogy ha talán bent maradt volna még egy csepp vér, azt is kibocsássátok onnét, hogy kielégíthessétek azzal talán még az ártatlan vért is szomjuhozó fukarságotokat. Oh de mondom nektek: „Térjete meg pártos fiak!” mert ha meg nem tértek, akkor... oh akkor „az ő vére rajtatok és fiaitokon.”

Mi az arany? érezező lett föld.
S mi az ezüst? megint csak föld.
Nem balga-e hát, ki értök
Csak perezet is gyöttrőde tölt?

Menjünk tovább. Oh Istenem, be fáj nekem ez a látvány! Hogy ne? mikor oly helyre jutottam, hol szomorkodnak a más szerencséje, s örülnek szerencsétlensége felett; oda, hol fellázadnak az Isten ellen, és káromolják őt, ha melegebben ömleszt a nap sugarait, s bőségesebben küldi le az áldás harmatát a mások földjére, mintsem az övékére; oda jutottam, hol legio számra tanyáznak a Józsefet eláruló testvérek, a testvérgyilkos Káinok, a Dávidot halálra kereső Saulok; oda... de nem... oh nem mondok többet, hiszen ennyi is elég, hogy reá ismerjete az irigyek bűnös táborára. Le, le hát azokkal a fenn lobogtatott véres zászlókkal! Elegen bele hullottatok már ti... az irigyek, az irigység átkos vermébe, ne csalogassatok hát magatok után több vigyázatlan is. Oda tekintsetek a Golgotha véres fájára, és ha meglátjátok rajta az irigység véres áldozatát, borzadjatok el ennek iszonyu műven, és ne folytassátok tovább átkos mesterségeket, hanem „térjete meg pártos fiak!” térjete meg, nehogy teljesedjék rajtatok az, mi a Példabeszédek könyvében ekkép iratott meg: „A ki más romlásáú örül, az nem marad büntetlenül.”

Tüze van az irigységnek,
És e tűznek szörnyű lángja;
Elég tőle kebeledben
Nyugodalmad rózsafája. —
Pedig ha ezt veszni hagyod,
Nem lesz többé boldog napod. —

Hová most jutottam, ott zárva az ajtó. Én sem nyitom hát meg, nehogy a látandók sok tisztaszívű lelket háborítsanak meg. Nem nyitom meg, nehogy keserűség szállja meg lelküket, látván mint tépik ott szét a szív tisztaság ártatlan liliumszálát, ... azt a liliumszálát, mit hajdan a magyar legény kalapjánál, a magyar asszony fejkötőjénél, a magyar leány pártájánál ugy őrzött, mint a szeme világát. Most meg hogy repkednek rajta azok a szennyes szárnyu lepkék, hogy moosköljék be tisztaságát, hogy marczangolják össze ártatlanságát! — De mégis... Nyissátok meg az ajtót! hiszen mi, hogy ne lássuk bűnötöket, ugyis elfordítjuk arcunkat tőletek. Nyissátok meg az ajtót! hadd dörögjem közetek a „térjete meg pártos fiak” égi szózatot, és hadd kiáltam be a kinyitott ajtón a Golgotha fáján függőnek titeket illető eme szavait: „Kik efféle eszelekesznek, nem látandják az Isten országát;” és hogy: „Ki szereti a vést, el fog veszni abban.”

Szennyes szárnyu lepke megállj!
Nem látod-e a villámot,
Mely téged sujt, ha a tisztán
Kinyilt rózsát sérted, bántod? —

Oh Jézusom, mily nagy a te irántunki szereteted! Egy kiapadhatlan forrás a te szived, honnan szakadatlanul esőgedez felénk, hogy merítsünk abból, a szeretet tiszta patakja; hogy így eltelve vele szívünk, mi is mint hű fiad, követőd szeretve öleljük egymást, benned rokoni kebelünkre! És mégis itt, a harag, a gyűlölség eme fekete táborában, mint farkasok marczangolják egymást az emberek. A harag emészti fel itt a testvéreket egybecsatoló szeretet arany-lánczát, a gyűlölség

tüze perzseli össze amaz égben font rózsakoszorút, mely gyermeket szülőkkel, nőket férjekkel, barátot barátal csatol össze. Ily leverő, ily lelket rázó jelenetnél kellene, hogy megrendítő mennydörgéshez hasonló hangon kiáltssam el az Urnak „térjetekek meg pártos fiak” szövegét. Ah de siket, hogy ne mondjam, eszevesztett a haragra gerjedett ember! azt pedig még a mennydörgés is ritkán döbent meg! — Ha nem hallanak, látnak talán? Ujjal mutatok hát a szent keresztre Hátha midőn eléggé kiűhögötték magokat, oda tekintenek? s meglátván a keresztzen függő szelid bárányt, eszökbe jön, hogy ő mondá: „Ne engedjétek lenyugodni haragotok felett a napot,” és hogy „Szeressétek ellenségeiteket is, s jót tegyetek azokkal, kik gyűlölnék titeket” . . . magokba szállnak és megtérnek? —

Kard a harag, lángoló kard :
Mindent gyilkol, mindent éget.
Megöli még a lelket is,
Hahogy egyszer hozzá férhet. —
Hüvelybe hát e bős karddal,
Ha úgy gyilkol, ha úgy vagdal! —

Miért vontátok be e napokban gyász szőnyeggel az Ur házát? miért meztelenítettétek meg a lobogókat, a Jézus egyházának eme diadaljeleit, hogy oly árván állanak, mint a virágitól megfosztott rózsát? miért gyászol ama fekete halottas ruhába burkolódzva az én szűz Mária? és miért sir most a nép gyászos zsolozsmái közé oly bus hangokat a templom orgonája, mintha egy halálra sebzett fülemile volna? Ne szóljatok! — jól tudom én, hogy mindez az érettség szenvedő Jézust gyászolja, siratja. És mégis — hová megkezdett szomorú utam vitt — a bűnösök eme hatodik táborából, az egyház e gyászos napjaiban is, oly sértőleg hangzik felém az ott mulatozók zajongása, hogy szintén a lelkem sir belé. Oh mert a torkosság itt fel itt bűnös táborát! A torkosság annyi házi boldogságnak megöleje, annyi szorgalomnak elfecsérelje, annyi tehetős embernek koldus-tarisznyája, annyi gazdagon termő telkeknek megemésztő rozsdája! . . . De megálljatok! Ne ordítottok tovább trágár dalaitokat, és ne csörgessétek úgy össze méreggel tölt poharaitokat; mert tudjátok meg, hogy az a bor, az a pálinka, mi most bennök csillog, mire torkotokon átömlik, részetrekre gyilkoló méreggé válik; — hanem hallgassatok ide, szent Agoston szavaira, mikkel átkos mesterségeket tiszteli meg. „A torkosság — így kiált ő — a bűnök gyökere, forrása, dajkája, a tisztá élet hajótörése, az idő tékozlója, az erkölcs szennyfoltja, a becsület elrablója, a lélek kárhozatja.” — És hallgassatok magára az Urra, a ki ellen pártot ütöttetek, . . . a ki így kiált általam köztetek: „Térjetekek meg pártos fiak!” és a ki, ha meg nem tértek, mint pártúttókat száműzend az ő országából. — Drága Jézus! te érettség épít és ezetet itál, . . . nézd, ama pártos fiaid megkábultságig töltik magokat borral, pálinkával, hogy mint gonoszlelkű tékozló fiuk játszáék el a drága véred árán szerzett mennyi örökséget. Itt, mert kevés vala egyszer, újra reátok dörgöm a „térjetekek meg pártos fiak” égi szövegét; mert tudjátok meg, hogy a „torkosság által már sokan meghaltanak,” és jutának oda, honnan a kínos szenvedésekből sohasem léssen menekülés. —

Ha csillog is, taszítsd el a pohárt,
Mit a világ mosolygva nyújt feléd. —
Az a pohár méreggel van tele,
Lelkedre hát mérget hogy öntenéd? —

Lelkem örvend, ha terjedni látom a vallás iránti buzgóságot. Avagy ki ne örülne akkor, ha látja, hogy az Isten imádsására hívó harangszóra apa, anya, gyermek, eseléd könnyet vesz kezébe, s elhagyva a szerény házikót, mennek szép esendesen az Isten háza felé, hogy ott imádságaikban egygyé olvadva lekönyörögjék egymásra az Isten áldását? Ki ne örülne akkor, midőn apa, anya, gyermek, eseléd a föld porába omolva együtt rebegik el a hajnali, déli és estvéli Angyal-üdvözlést? Ellenben ki ne szomorodnék lelkében, ha látja, hogy míg ezek buzgók a jóban, az imádságban, addig sok anya leányival, sok apa fiaival, sok gazda eselédeivel a szomszédban, a kertek

alatt, vagy éppen a csapszékben üti fel a jóra való restség gonosz táborát? — Megálljatok! kik készülöben vagytok, ne huzzátok még fel gonosz táborotoknak fekete sátorát. Tudjátok meg, hogy maga az ördög, a pokol fejedelme fog ott veletek tanyázni. . . Ne menjetek hát, ne rohanjatok, hanem inkább „térjetekek meg pártos fiak!” nehogy menthetlenül körmei közé kerüljetekek álnok czimborátoknak. Ne menjetek, ne rohanjatok, hanem míg időtök van, addig vegyétekek fontolóra, hogy :

Annak az embernek, a ki a jóban rest,
Bu a nyoszolyája, bánat a párnája;
És maga az ördög fájdalom-tövisből
Készített takarót borongat reája. —

* * *

Ily leverő, ily elkésztő tapasztalás után mit tegyek most? . . . Elfordulok a bűnösök táborától, és visszamegyek oda, honnan elindultam a Golgothára, az én Jézusom keresztjéhez, s felhajátva az ott függő ártatlan bárányhoz, — mert a látottak után van okom reája. — újra elmondom busan, keservesen :

Édes Völegényem!
A te lakomádra
Nem nagyon sietnek
A hívottak már ma. —

Máshová szegődtek,
Más völegényt várnak . . .
Nincs előttök becsé
A te keresztfádnak! —

Csintalan Alajos.

Katholikus hitélet.

Agárd, mart 3 (Vége.) Az iskolák ügyei környékünkben igen jól kezdenek lábra állani. Folyó hó elsején nyitatték meg a kápolnás-nyéki, minden tekintetben szépen ellátott zsidó tanoda; de én ennél szebbet mondok. Veleneczen a Meszlény-család, mely a fejedelem és haza iránti tiszteltben kitűnő, az emberiség iránti nemes jötetekben méltán büszkélkedő, — e család, mely a magyar egyházat nemes tagokkal disziti, a vallásosság soha nem hervadó rózsáit pedig keblére tűzve hordozza, kevés napokkal ezelőtt ismét új és fényes példáját adá valamint nemes lelkének, ugy a közjóért áldozni tudó készségének. Ugyanis a nemes család maga 1900 pftot ajándékozott kész pénzben; s minthogy a nép a szűk idők miatti penztelenséget emlegeté, tek. Meszlényi Lajos ur, ez a kisvelencei Aurelius és nemes emberbarát 3000 frtot a polgárságnak három évre minden kamat nélkül adományozni szives volt. A helységnek érdemes lekipásztora, ft. Kiszer Sebestény cím. kanonok ur a tanodának belső teljes felszerelését tulajdon erszényére vállalá el. Nevezetes, hogy bizonyos Móhs nevezetű pesti ur, ki ekkor Veleneczen rokonainál látogatóban volt, s e tanodai gyűlésen mint vendég megjelent, az iskolai s népnevelési ügyek nemesvoltát és szentségét a köznép előtt bebizonyítandó, a veleneczei kérdéses tanoda építésére szintén 200 pftot ajándékozott. Tartsa Isten sokáig az ily nemes férfiakat, családokat; s adja meg nemes tetteik jutalmát ez életben is! Neveik maradjanak fön az utók számára, hogy példájokra feldobogjon minden kebel, s nemes tettek által nagygyá lenni törekedjék; mert nagy az, ki a közjóért áldozni tud. Ha mindenütt hasonló lelkesedéssel karolhatnék föl a népnevelés szent ügye: kevés évek után szentebb lenne majd mindenki előtt másnak élete és vagyona, s nem lennének kénytelenek tapasztalni oly eseményeket, minőt legújabbban tapasztalánk. Ugyanis a mult januárhó első napjaiban, esti hat óra tájban, hat eltorzított ábrázatu rabló támadá meg Nádapou

az uradalmi vadászt, egy jámbor, erényes és kedves fiatal embert; kit midőn nejevel, és segédével együtt vérebén hagy-
tak volna, pénzétől, kinszeitől s lovaitól megfosztva, az egész
helységen keresztül folytonos lödözésekkel a közelgési akaró
népet elérítve, tovább illantak. A szerenesétlenségben az
volt a szerene, hogy a helységnek köztiszteletű, s az egész
környék szeretetét bíró lelkésze, nt. Simovits Lipót ur, ki a
veszélyről értesülve s önéletével mitsem gondolva rohant a
vadászokhoz, ép azon pillanatban lépett be a házba egyfelől,
a mely pillanatban a rablók kiléptek másfelől. Szép ugyan
Istenben bizva a felebaráti szeretetnek nagy és nemes lélekkel
áldozatává lenni: de mi önt, drága lelkész ur! inkább szeret-
jük mégis látni az oltárnál, buzgalomra indító tekintetével, s
tisztelőre gerjesztő fűrtjeivel, melyeket kár lett volna pirosra
festeni a rabló kezekből halálosan sújtó fényes fokosokkal. E
rabló gagesorda még azon éjjel Szent-Péterre érkezett,
s hajnal tájban a példás életű, kegyes és kedves özvegy
Andrássyné asszonyságot megkötözé, s kizsarolván tőle
jelentékeny pénzösszeget, két kocsival Győr felé hajtott. Hitet
meghaladó, de mégis valódi, bebizonyult dolog, hogy midőn a
rablók a pamlagra leülve a gyertyánál szivarra gyújtottak
volna, e nemes asszonyság rendületlen bátorsággal, kiméletlen
és kemény szavakkal fedde meg őket illetlen és goromba vise-
letök miatt. És a rablók nem mérék őt gonosz szóval, vagy
tettel illetni; mert az Istenben való rendületlen bizalom, az
erényes életből s a szív tisztaságából fölmerülő kifejezhetlen
önérzet bátorságot kölcsönöz a szívnek, mennyei villámot
gyulaszt a szemekben, a homlokon diadalvonásokat érlel, s
az arcznak olyan tekintetet kölcsönöz, hogy előtte lerokkad a
bűn félnék embere, mint egykor lerokkadott a földre Jézus
villámtekinetétől Jerusalemnak fegyveres serege. E gonosz
rablók, kik messze terjedt kapcsolatban álltak, s már évektől
űzik ördögi mesterségüket, januárhó 18-án Győrben vásár al-
kalmával egy vendéglőben elfogtak, s most Fehérvárott na-
ponkint várják érdemlett büntetésüket. *) — Népmelvelés! jöj-
jön el a te országod! —

Uram, még egy szót! február 12-én Lovasberény-
ben a tudományok nagy emberének, a haza örömében és buj-
ában, diességében és átalakulásában szilárd kebellet résztvevő
férfinak, a magyar kath. egyház egyik polgári esillagának,
nm. gróf Cziráky Jánosnak kastélyából egy koporsót ki-
sérték a temetőbe. A koporsó, melyre a kegyelet dusan hintette
utóljára nem irigylett pazarfényt; a tömérdek nép, melynek
számára utczákon keresztül a temetőig a nagy hóban széles
utak hanyattak; a számos papság, mely grófi fogatokon hor-
datott össze a városból és a környékből, hogy szivrázólag
elénekelje az egyháznak szomorú de ékes sirénekét s áldását;
a legnemesebb grófi pár, mely a háznál úgy, mint a temetőben
a hóra egészen letérdelve mondá el a halottért a szertartásos
„Ur-imádságot;“ a hatalmas egyházi beszéd, melyet a sir part-
ján az elhunytinak érdemei, s erényei fölött nt. Simovits
Lipót, nadapi plebános ur tartott, s mely beszédnek hatását az
áldott gróf és grófné érzékeny könyvekkel igazolta; mindez
mutatni látszik, hogy a koporsóban érdemes egyének kellett
aludnia. Nyissuk föl tehát a koporsót, és mutassuk meg még
egyszer a népek. Benne fekszik a 61 éves Farkass Apol-
linaris sz.-ferencz-rendi atya, az említett ungu grófoknak 30
éven át jámbor, példás és hűséges udvari káplánja. Őt urasá-
gai, s az egykori jobbagyok, tisztek és alattvalók, urak és
szolgák, kiesinyek és nagyok, értelmesek és tudatlanok vonzó
erényeinél fogva egyenlően szerették; s azért a legmagasb rész-
vét, s a legméltóságosabb fájdalom érzékeny könyveiből fona-
ték meg számára a méltányos elismerés gyémánt-koszorúja. —

*) F. hó 19-én végeztették ki kötélt által mind a kilenczen s köz-
tők 6 zsidó. Szerk.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, esütörtökön. Előfizetheti rá Pesten a Szent-István-Társulat ügynökségénél (Lipótutca, 8. sz.),
vagy a szerkesztőségénél; vidéken a cs. k. postahivataloknál. Előfizetési díj: Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp.; vidékre, postán bor-
tékban küldve, félévre 1 ft 20 kr. pp., egész évre 2 ft. 40 kr. pp.

A lap szerkesztését illető levelek „a Katholikus Néplap szerkesztőségének“ czimezendők (Pesten, Borz-utca 3. sz. alatti).

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN 1-58. NYOMTATJA EMICH GUSZTÁV, EGYETEM-UTCZA, TAKARÉK-PÉNZTÁR ÉPÜLET, 2. SZÁM.

Isten önnel szerkesztő ur! Majd holnap irok ismét, ma
már nem. Temetésre csenditlenek: egy anya halt meg gyer-
mekszülésben; fájdalom! rövid napok alatt már a második.
Azonkívül olyan betegségek van, hogy ha leülök és gondol-
kodni kezdek, gondolatom száz felé is ágazik, mint az angol
kert; s minden ágon virágokat látok, a nélkül, hogy Isten di-
esőségére, vagy a Kath. Néplap díszére valamely kis virágfü-
zért kötözgetni tudnék. *) Daniss.

Különfélék.

— Ő cs. k. apostoli Felsege a Pest-lipótvárosi templom
építésének folytatására a magyar vallási pénzalapból 40,000
frt. évi járulékot legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott
olyképen, hogy mindenekelőtt a templom sekrestyéjének épi-
tése végeztessék be és az istenitiszteletnek ideiglenes tartására
használhatóvá tétessék. Ezen czél elérése után a legfelsőbb
rendelkezéshez képest a főnebbi járulék a vallási pénzalap-
ból csak egy és azon mértékben lesz folyóvá tétendő, ha az
előző évben önkényes adakozások utján legalább hasonló ösz-
let gyűlt össze. (B. H.)

— Pesten az angol-kisasszonyok zárdájának főnöknéjé-
t. Bogner Amália kisasszony nevezetett ki.

— Alulirt által közhírré tétetik, miszerint a Szerb-vajda-
ságban kebelezett Csantavér helységében az első elemi ta-
nitói állomás megürült, melyhez 120 pft., 15 köből kétszeres
buza, két öl tüzi keményfa, három öl szalma, és szabad lakás
díjjárulék van kötve. A pályázni kívánók, kiknél a magyar nyelv
tökéletes birása s az illyr nyelvbeni jártasság igényeltetik, fo-
lyamodványaikat képezdei oklevél- és egyéb kellő bizonyítvá-
nyokkal felszerelve f. é. ápril 22-dik napjáig a csantavéri ple-
bánosi hivatalnak tartoznak benyújtani. Hégyesen, martins
15-kén 1858.

Botka Mihály, tanodai kerületi felügyelő.

Szent-István-Társulati ügy.

A társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca 8. sz.) s
Hartleben könyvkereskedése utján a következő, ajánlásra
méltó könyvek kaphatók:

1. A nagyheti ajtatosság. Kézikönyv a kath. hi-
vek számára. Magyarázta Vezzerle Ignác. Veszprém, 1846.
8 dr. 311 l. Ara fűzve 26 kr., kötve 36 kr., diszkötés tokban,
s aranymetszéssel 1 frt. 10 kr. pp.

2. Imádságok a bold. szüz Mária szeplő-
nélküli fogantatásának ünnepére, a sz. Szüz arz-
képével. Ara 2 kr. pp.

3. Gyónás- és áldozási ajtatosság gyerme-
kek számára egy fametszetű képpel. Ara: kemény kötés-
ben 6 kr., borítékban 4 kr. pp. — Ugyanez német nyelven is
kapható.

Kegyes adományok.

Nt. Orbán József sz.-széki jegyző ur által Nagyvárad-
ról a következő jótékony adományok küldettek be: a sz.-
gyermektség-társulat részére 23 frt. 15 kr., a sz. sir
öreinek 32 frt. 5 kr., amerikai missiókra 7 frt., s a
Sz.-Bonifác-egyletnek 4 ft. 20 kr. — Összesen: 66 ft. 40 kr. pp.

*) Lapunk legközelebbi számában szerencsénk leendő igen tisztelt
munkatársunktól egy díszes virágfüzért „Két hajszál törté-
nete“ czimű beszélyben bemutatni, melyre olvasóink szives figyelmét
előlegesen is fűljük. Szerk.